

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap. A DEBRECZENI SZABADELVÉPÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hozva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 frt.
Félévre	5 frt.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hónapra	1 frt.

Előfizethető helyben a kiadóhivatásban, a városi könyvtárban, (városbíróságot, az udvarban balra) azután Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseiben, vidéken a postahivataloknál.

Hirdetési díj:
öt hasábozattal 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű a többször megjelent hirdetéseknek leendő törvények. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyiltéri közlemények minden sora 20 kr. A hirdetések a szerkesztői irodában vetettek fel. Az előfizetési s hirdetési pénzek a kiadóhivatásban, a lap szerkesztőségébe tartozó közlemények a szerkesztői irodában a városi háza épülete alatt (Rözsztér) címzendők.

Debreczen október 12.

○ Olvastuk azon levelet, melyet a debreczeni-vidéki függetlenségi párt nevében a párt elnöke és jegyzője intéztek Kossuth Lajoshoz, az „nagy emlékü kormányzójukhoz.” Valóban csupán az önkénytelen nevetés adója illeti azon hóbortot, hogy olyan két nagy hazafi, mint Patay István és Szathmári Károly merészelnek nyílt levelet intézni Kossuth Lajoshoz, kinek neve fényébe burkolódni tilhatna az apróságok magá a szemérem. — Nem szólnának ez arisztokratikus esztétikára, nem vesztegetnék az időt és papírost ily neveléses komédiák esztétikára, ha a neveléses mellett ki nem látszanának a dühöngő magyarkák piszkolódásainak rongyai.

Szabad legény legelsőben is megjegeznünk, hogy nem tudjuk, miért van Magyarországon államgyűlés, ha megőrténhetik az, hogy szemben az 1867-ben végbement alkotmányos kormányzás sérthetetlennek méltán tartható hatályával, egy maroknyi hóbortos csapat folytonosan „kormányzóknak” titulálja azt, kit mi a törvényes alapon csak mint történeti személyt tisztelhetünk a maga nagyságában. Szászor és százszor elmondtuk azt már, hogy mi Kossuth nevének varázsa alól nem vonja ki magunkat, tiszteljük nagy nevének nyumbuszát s meghajlunk történeti szereplésének fénye előtt. Hanem a jelen az alkotmányé, a törvényé. Az a „kormányzó”-féle emlegetés kisszerű hazugság csupán a fenálló alkotmány kötelességének tisztelése ellen, s csupán olyan befűstölt agyakban nyerhet jogosultságot, mint melyeknek a felbujtatót értelmesség székeltől származó harcot vívni az értelem és tiszta hazafiság ellen.

Ha a debreczeni-vidéki függetlenségi párt gyenge phalanxának tetszik Kossuth nevével blamirozni az ő tisztelheteli elnökéjükkel, mely bizony minden lehet egyéb, mint tisztesség, ám tessék. Ha a párt dicső elnöke s még dicsőbb jegyzője erről őt értesítik, legyen! Irjanak hozzá levelet akár százat, hanem azon levél maradjon a törvény és igazság keretei között. — Ha így volna, akkor nem szólnának. Hanem a függetlenségi párt igazságszerető (?) bajnokai nem így tesznek.

„Fájdalmasan esik jelentünk — mondja a levél — hogy ön a debreczeni függetlenségi pártot intézett örök becsü lehelében kifejezett szavai szerint, a közelebbi választásoknál — esalatközött Debreczenben. Epen így esalatközött közele vidékében is.

De hiszen e esalatközés nem oly nagymérvű, mint azt a hatalom részéről kiereszkolt győzelemből első tekintetre gondolni lehetne, a mit fényesen mutat azon körülmény is, hogy a nagy hatalmú Tisza Kálmán részére sem tudtak 275 szavazattal többet összeszedni a nagy Debreczen első választókörletéből, holott tisztviselők jártak ez iránt házról-házra, míg a függetlenségi párt csak nem rég kibontott lobogója alá önként 148 egyén sorakozott, habár egy ismeretlen ifjú állott is jelöltül a „Messias” ellenében.

S a vidéken? Két kerületben csak két erőszakolt szavazattal győzött a kormány — a jogfosztó választási törvény fenállása mellett is.”

Láthatja ebből a t. olvasó, milyen emberek ezek? mennyire tisztelik ezek

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Két év után.

KOVÁCS GYULÁTÓL.

(Folytatás.)

Érezte, tudta ezt; de már késő volt. Baját halálának ismerte föl; naponta gyöngülmi érzé erjét, csak szerelme volt a régi, kioltatlan, folytonosan egyenlő lánggal égő szenvedély. S miután két évet töltött Nápolyban, — haza utazott Párisba.

Pár nappal megérkezése után meglátogatta a lovagot. Ez nem volt otthon, s Edmundot Sybille fogadta el. Edmund szótlanul sorozta meg s virte ajkaihoz a nő kezét, ki hasonlóképp némán tekintett az ifjú halovány arcára.

— Boldog-e, édes Sybille? kérde Edmund, egy mély sóhajjal előzve meg szavait.

— Sybille ugyanakkor ezt kérdezte: — Jobban van Edmund?

Kossuthot? Mert avagy tisztelet-e az, oly fényes multtal bíró hazafi előtt ily ocsmány hazudozásokkal becsmérni a Magyarországi „részlet” meghódított szabadelvű párt hazafias táborát s ily rágalomzással tévútra vezetni őt a függetlenségi párt eszméinek zagyva s semmi tekintéllyel nem bíró pártja iránt, melynek legnagyobb része az anyag és szellem proletariátusai telik ki.

Hát volt a legközelebbi választások alatt a hatalom részéről erőszakoskodás? hát Debreczen és Debreczen vidékén nem a függetlenségi párt apró óriásai használták fel a korteskedésnek minden eszközeit, hogy megvetett ideilüknek pártlíveket toboroznak? hát a két szavazattal győzött két kerületben a Baldácsi pénze s a Gaál Mihály kizárása a szabadelvű párt rovására iratlik fel?

És aztán még milyen kegyesek, milyen bünbánók, milyen Tartuffe-ök! Elismerik hibájukat. A függetlenségi párt nem volt eléggé szervezve. Azaz: értsd jól jámbor olvasó: nem korteskedett! Pedig dehogyan nem korteskedett! Hát nem a leggyalázatosabb visszaélés történt Kossuth levelével, Kossuth nevével, melyet a függetlenségi rajongók nem állottak magukkal meghuzozni a sárban? hát nem ígérték fű-fát, tücsköt-bogarat, adósszállítást, kaszállósztást stb. csak hogy Debreczen értelem polgárait a vak rajongás, politikai értelmesség spiritusától mámorosítsák értelemük?

Nem sokat adunk a függetlenségi párttra. Úzelmekkel tisztában vagyunk s nem tartjuk érdemesnek ily táborra vesztegetni az epét. Maga Kossuth megborzadt már ámitásaitól s az országgyűlésen tanúsított higgadsága Simonyi Ernő táborának korántsem a józanodás kifolyása, hanem Kossuth intő szavainak parancsszerű következménye. Nem hiszünk most sem, hogy két ilyen nagy ember által aláírt hazudozói zagyvalék valami kedves volna a nagy hazafi előtt, de mégis kötelességünknek láttuk elmondani a fentebbieket, hogy benntassuk olvasóinknak a függetlenségi eszmék szépséges matadorjait. Aki nem ismerte őket eddig, megismerheti most s gyönyörködhetik a leplezetlen szemérmetség vakmerőségében.

Még egyet. Azon nem eszálkóztunk, hogy a párt jegyzőjének neve ott ckeskedik e gyarló levél alatt, hanem Patay Istvánt mi jó magyar embernek tartottuk. Boosánat, esalatköztünk. Sokat le kellett vetkeznie az ösztentésből, az egyenes magyar jellemből annak, ki nevével ilyesmi alá írta. Bizony szép dolog. Szép megtiszteltetés Kossuthra. Nem hiszünk, hogy kitegye ablakába.

□ A delegatiónál. A magyar delegáció mult szombaton befejezte a közönségi budget tárgyalását, az osztrák delegáció pedig valószínűleg tegnap fejezte be. A magyar és osztrák delegáció működése közt néhány szavazat forint különbözött mutatkozik. Mint értesülünk, a delegáció tagjai udvari ebédre hivatalosak.

□ A pénzügyi bizottság XII-ik ülésében a kereskedelmi tárca budgetjét illetőleg folytatta a lényegesintézetek szükségletének tárgyalását. A vitában Deési, Horváth L., Kozma m. tanácsos, Somssich, Csengeri, Simonyi, gr. Szapáry s b. Sennyey vettek részt s a határozat oda dőlt el, hogy a bizottság megszavazta általánosságban az előirányzatot.

— Az én hogy-letem már ugy sem lényeges. Néhány napig még tengődöm, s aztán...
— Ne szólnon így! ön fiatal, aztán most jobban is van, önnek émi kell!...
— Oh asszonyom, ha az élet feletti rendelkezés az ön kezére volna bízva, talán még tudnék reményleni, de így...
— Tehát bizalmatlan, s nincsen szívében semmi hit az isten iránt?...

Miért hitességek magunkat hiru reményekkel? En már megvettem a magamét, — eleget étem; s most megteszi az ég is a magáét, — s elveszi az életet.
— Tehát nincsen menekvés?
— Nincsen!.. De hagyjuk ezt!... Sybille, szereti-e férjét?
— Miért e kérdés?
— Hogy öszintén feleljen reá.
— Szeretem!
— Adja Isten, hogy egy legyen! De lássa, én azt hiszem, hogy ez egybekelés is csak olyan divatházasság volt, mint amilyen napjainkban oly számos történik. Mert barátnői férjhez mentek, — férjhez ment kegyed is, pedig sohasem szeretett.

□ A közigazgatás reformjáról nagyon sokat beszéltek már a lapok. Legközelebb a „N. H.” újságja a következőket:

A kormány azonnal a képviselőház összehívása után, alkalmasint már a nov. 4 vagy 5-diki ülésben, több e tárgyra vonatkozó törvényjavaslatot fog előterjeszteni. Mialatt a ház a költségvetés tárgyalásával lesz elfoglalva, az alatt e javaslatok az illető szakbizottságokban fognak tanácskozás alá vétetni. Még az első fél év folyamán előterjesztendő a kormány reform-javaslatának hátralevő részét is, elhatározott szándéka lévén, hogy az egymással szerves összefüggésben álló reform-javaslatok alapján 1877. jan. 1-én már az új közigazgatási szervezet kezdje meg működését.

Hogy melyek lesznek a nov. elején első sorban előterjesztendő javaslatok, azt természetesen egész biztossággal ma még annál kevésbé határozhatni meg, minthogy némelyikök még munkálat alatt áll, s végsőleges nincs is az illető miniszter, esetleg a minisztertanács által megállapítva.

A köződik kezelésére s a községi törvény számos intézkedéseinek módosítására vonatkozó törvényjavaslatokról határozottan mondhatjuk, hogy azok e betervezett reform-javaslatok első sorozatában foglalandak helyet. Igen valószínűleg e sorozatban leend a megék házi pénztárnak behozatalára vonatkozó törvényjavaslat is, elhatározott szándéka lévén a belügyminiszternek, hogy a házi pénztár 1877. jan. 1-ével életbe léptetessék. Meglehet addig teljesen meg leend állapítva a fővárosi rendőrség újjászervezéséről szóló törvényjavaslat is, mely jóformán már elkészült, s még csak az igazságügyminiszterium kebelében kidolgozott rendőrségi eljárási való összegegyeztetése van hátra. Mint halljuk, a fővárosi rendőrség fenntartása — az újjászervezés nagyobb mennyiségű intellectuális erővel fogván ellátni e rendőrséget — mintegy 70—80,000 forint többé fog az államnak kerülni, mint került eddig.

A később betervezett reform-törvényjavaslatok egyik legfontosabbjának az arányos szabályozása képeznél tárgyát. E törvényjavaslat is már munkálat alatt áll a belügyminiszteriumban, s végsőleges megállapítása csak azért fog kissé tovább elhúzódni, mert intézkedése a hatykateki ügy szabályozásával összhangzólag szerkesztendő.

Ugyancsak a belügyminiszter még a tél folytán egy kimerítő jelentést fog előterjeszteni a belügyminiszteri kezelés alatt álló állapokról, s annak kapcsán egy javaslatot azoknak miként leendő felhasználásáról s arról, hogy azok felvétele és elszámolása a budgetben miként történjék.

□ Rövid hírek. — A zsidó tanítók állapotáról tegnapelőtt d. e tekintélyes értekezlet tartott a Tigris szállodában. Elnöknek dr. Barnay Jenő, jegyzőnek dr. Roth Vilmos választottak. Jelen volt Wahnmann Mór is. Az értekezlet terjedelmes jelentés készítésére 7 tagú bizottságot küldött ki. — A vámuji tárgyalások Ausztria és Magyarország között, az Olaszországgal kötendő nemzetközi szerződés indokából, mint Bécsből jelentik, közelebb ismét megkezdhetnek. Az eddigi halogatás főoka az volt, hogy a magyar képv. ház pénzügyi bizottsága ep most tárgyalta a kereskedelmi miniszterium költségvetését, s a miniszter ez alkalommal nem mellőzhette tanácsosai jelenlétét. — A közjegyzői intézmény magyarországi érdekében az igazságügyi miniszter 2 körrendeletet intézett az e. f. kir. tszkek. elnökeihez. — Rudolf koronaherceg szombaton tette le legelső jogvizsgáját. Tantárgyak voltak: a római jog, jogtörténelem, jogbölcselet és egyházi jog. Tanár: Dr. Thisman J. egyetemi tanár. A vizsga számos kitünőség jelenlétében ment végbe s annak eredményével 10 fősége teljesen meg volt elégedve. Ez idő szerint tehát a koronaherceg is jogász.

□ KELETI DOLGOK. A török államtónk folytán a konstantinápolyi börzén kifüggesztett hivatalos felvilágosító jegyzék a börzén néhány tokepenés és bankár részéről köztudomásra hozottak, a császári kormány minden lehető kétértelműség kiküldése végett, és azon szándékából, hogy egy mindenkori elhatározott és végleges nyilatkozatot adjon kinyilatkoztatja: 1 a fentírt naptól fogva

— Ki mondta ezt?
— A látszat, és az én hitem.
— Hát ha a látszat esal, s ön is esalatközök hitében?
— Ohajtom, hogy esalóltam legyen!
E szavakat hosszú ideig tartó szünet követte.
— Édes Sybille, szállalt meg Edmund, engedje meg, hogy néhány szóval azon viszonyt érintsem, a mely közöttünk van. Ha ez önré nézve talán unalmas, vagy épen kellemetlen is, — legyen kegyes, s hallgassa meg. Biztosítom, hogy utolszor történik.
— Hallgatom.
— Vallomáson idejében ön senki iránt sem táplált szívében oly szerelmet, mely megsemmisíthette volna az ön reményemet a jövődöt illetőleg. Honnan gondolom ezt? Kérli. A körülményekből. S aztán higgye el, hogy ha valakit szeretett volna, az én figyelmemet s éles látásomat az ki nem kerüli. Miután egy évet Nápolyban töltöttem, haza akartam jönni, meggyőződni róla, hogy még mindig a régi érzéketlen-e? Tudtam azt, hogy mivel eddig nem tudott szeretni, ha most némi rokonszenv tá-

madt volna föl kebelében, az épen ugy lehetett volna én felém, mint más felé irányozva. Gondoltam, hogy ha akkor a tagadó választ oly körülmények mondaták ki önrel, a melyek vagy nem lényegesek, vagy nem állandóak, — azok egy év alatt megsemmisülvén, miután meggyőződött szerelmem szentségéről, s állandóságáról, véglegesen nyilatkoznai fog. Oh mert én önt nagyon, de nagyon szerettem!.. S tudja-e, édes édes Sybille, mely mit foglalt magában, mit fejez ki szó: szeretek!..

Ha a gyermekkor virágos ábrándjait, az ifjúság eleven reményeit, s az önzetlen férfiu szív törekvését s legszentebb érzelmeit összegegyesít, ez érzelmelet buzdításul add mind- hatánm ezekben, melyek egy egész élet-fő, mondhatnám egyetlen boldogságának elérhetésére irányozvák; tud egy oly szívet, mely a midőn saját boldogságára törekszik — hivatva s eléggé képesek érzi magát egyszermén arra is, hogy saját boldogsága mellé egy más lény boldogságát is csatolhassa; s midőn e szív édes érzelével alkotja egy férfi életét, s gondolkozási képességének egyetlen gyújtóját: e lény, mondom, megelégedik a világról, s mindazt, mit

az állam belső és külső adósságainak törlesztése és kamatai 5 év tartalmára a felére szállítatik le. 2. A szelvények beváltása következők történi: egyik fele készpénzben, a másik fele 5% új adóssági kötvényekben fog fizeteni, melyek a lejárat napján a szelvény érték első felével egyidejűleg beváltandak. 3. A szelvényérték első fele valamint az említett 5% kamat készpénzben leendő pontos ki fizetésének garantiáit képezik az összes vámbevételek a dohány és sójövődékek és az Aegyptom által fizetett tributum; ha ezen garantiák elegendőnek volnának a juhadó által fognak kiegecsztetni.

KÜLFÖLD.

+ Spanyolország. A harcztérben mindkét részről sajátnelnek. Sem a király pártiak, sem a carlistákról nem hallatszik, hogy egymás ellen indultak volna, szóval a legközelebbi nyugalom és csend honol ott hol három év óta polgár harczban foly a vér. — Mindössze egy Pergrignanból érkezett homályos értelmű távirat fekszik előttünk, mely laconi rövidséggel enyit moad: Alvarez carlista tábornok több más tiszttel franczi területre lépett. Hanem hogy ezt mi okozta, arról egyetlen szóval sem emlékezik meg, s így felvilágosítást csak forduló postával várhatunk.

FŐVÁROSI HIREK.

+ A nemzeti színházban vasárnap volt az utolsó népszimium előadás. A szökött katonát adták, mely tudvalevőleg a legelső népszimium előadás volt a nemzeti színpadon. Soldonsó miután visszalépett a színpadtól — egyuttal legutóljára énekelt. — Rudolf koronaherceg Gödöllőre érkezett, s hosszabb ideig fog ott tartózkodni. — A zsidó tanítók sorsa érdekében vasárnap gyűlés tartott a Tigris szállodában. Hét tagú bizottság választott, mely memorandumot fog betervezteni egy későbbi gyűlés elé. — Az egyetemi tanács Dr. Hunfalvy János a bölcsészeti kar tanácsja nyit meg. A budai vár és a Gellért hegy erődítési jellegének megszüntetését iránt — mint az Ellenőr értesül — igen rövid idő alatt, alkalmazni meg e hónapban fog megtétni a vég intézkedés. Budapestről Nagyváradig esalon indult el az „Egyetértés” két tagja, Zombornál a Ferenc esatorán a Tiszára mennek át, s így jutnak végül a Körösbe.

VIDÉKI HIREK.

+ Sárboárdon egy G. J. nevű ember kimetszette saját nyelvét, ezzel büntetvén meg magát, hogy fogadásá ellenére káromkodott. — Házi ipar című lap indult meg Besztercebányán, melynek célja mindennemű házi, de különösen a faipar emelése. Havonként kétszer jelenik meg, s előfizetési ára egy évre 4 frt. — Pécsét Sehenen bárónő f. hó 3-án reggel meggyilkolva találták ágyában. A gyilkos csak iratit közül vitt el néhányat, óráját, s pénzét érintetlenül hagyta. — Keskemetről a három nyári hónapban 32,705 vámmáza gyűmölcsöt küldtek külföldre. — A váradi szüretnek tegnap kezdődtek. — Az első fagy. Répce községben a napokban egy hideg volt, hogy a víz az árkokban és tócsákban három új vastagságú fagyott be. — A phylloxera szőlő pusztító rovar hazánkban is kezd mutatkozni. Pancsova környékén már nagy mérvben pusztít. — Verestoron környékén egy hét tagból álló rablóbanda tanyázik, Deanu főnöksége alatt, ki a szebeni törvényszék börtönéből szökött meg.

JÓKAI MÓR BESZÉDE.

a magyar delegáció okt. 9-én tartott ülésében.

Tisztelt országos bizottság! A hadügyi költségvetés három szempontból bírálandó meg, egyik a pénzügyi szempont, másik a politikai, a harmadik a hadászati célzatszerűség tekintete.

Pénzügyi tekintetben el kell ismernem, hogy a költségvetés bizony elég magas, és különösen ha azt vesszük, hogy a béke idejében

madt volna föl kebelében, az épen ugy lehetett volna én felém, mint más felé irányozva. Gondoltam, hogy ha akkor a tagadó választ oly körülmények mondaták ki önrel, a melyek vagy nem lényegesek, vagy nem állandóak, — azok egy év alatt megsemmisülvén, miután meggyőződött szerelmem szentségéről, s állandóságáról, véglegesen nyilatkoznai fog. Oh mert én önt nagyon, de nagyon szerettem!.. S tudja-e, édes édes Sybille, mely mit foglalt magában, mit fejez ki szó: szeretek!..

Ha a gyermekkor virágos ábrándjait, az ifjúság eleven reményeit, s az önzetlen férfiu szív törekvését s legszentebb érzelmeit összegegyesít, ez érzelmelet buzdításul add mind- hatánm ezekben, melyek egy egész élet-fő, mondhatnám egyetlen boldogságának elérhetésére irányozvák; tud egy oly szívet, mely a midőn saját boldogságára törekszik — hivatva s eléggé képesek érzi magát egyszermén arra is, hogy saját boldogsága mellé egy más lény boldogságát is csatolhassa; s midőn e szív édes érzelével alkotja egy férfi életét, s gondolkozási képességének egyetlen gyújtóját: e lény, mondom, megelégedik a világról, s mindazt, mit

élünk. — Nem azért, mert magában nagyon magas, hanem azért mert a bevételeink hozzá nagyon silányak. Öt egymásra következő mostoha év után minden egyes embernek saját budgetjével van küzdelme, azért ezen teher is sokkal nagyobb, mint volna máskor. De nagyon esalatköznek azok, a kik azt hiszik, hogy ennek okai egyedül mi vagyunk, és hogy ezen tetemesen segíthetne ez a mi szavazóegység nyílt delegatióink. Kisebb nem volt a hadügyi budget az absolut kormány alatt sem, sem a central parlament idejében, és a mint a Lajtán tuli delegáció házában egy tisztelt szónok az általános lefelegyverés eszméjét megpendítette; én részemről ezt kivihetőnek, lehetőnek nem tartom; az általános lefelegyverés eszméje még ha az ma kivithetőnek is, tisztán illusziós volna. Látjuk Németország, Franciaország, sőt Oroszország katonai intézményeiből, hogy azok annyira készen vannak mind a katonai kiképzéssel, mind a harczserekek felhalmozásával, hogy ha bár ma azt mondják, hogy demobilizálunk, haza küldjük a hadsereget, és ha holnap szükségének látják az ellenkezőt tenni, azon holnapról fogva két hét alatt oly tetemes hadsereget állítanak elő, és képesek a vasuti vonalokon a kívánt helyre felállítani, hogy a lefelegyverés elve, a melyet magukéval tettek, teljesen illuszióssá válnék. Komolylyá csak az osztrák-magyar monarchiára nézve valék a lefelegyverés, a minek okait és körülményeit sem itt e helyen, sem misútt elmondani nem szándékozom.

Most, a midőn minden köykö-diplomata azon gyakorolja előlóját, vajjon Magyarországot és Ausztriát mint recompenzációs objectum tekintse és az új európai térképnek kikérekítésével a monarchiából mintegy új darabot kieszaljaljon, hogy akkor mi menjünk elől a lefelegyveréssel, egy értelmű volna az osztrák-magyar birodalom létjogáról való abdicatióval.

De a philosophusok azt mondják: és azután ha egy ország európai szükség lenni megszűnt, a történelem napirendre tér át felette, és mi történik tovább? Hiszen ha német volnék, én sem igen aggodnám a kérdésre belebecsátkozni. Az osztrák német talál hazája helyett másik hazát, de reánk Magyarországot polgáira nézve, ha ezen országot elhagyjuk veszni, a földnek semmi területét nem kínálkozik másik haza.

Azért én ezen esznélrt a miért előleink véreket áldozni készek voltunk, kész vagyok verítékünk áldozni, és azon tehernek, a mely az osztrák-magyar monarchia fenntartásából reánk rovatik, reám első részét elfogadom könyhullatás nélkül, a polgártársainkra esőt megsza-vazom lelkiismereti mardósás nélkül. (Élénk helyeslés.) Mindamellett is azt hiszem t. bizottság, hogy a megelévő keretekben lehetne megta-karításokat tenni és kell is akár most, de jövőre mindenesetre eszközölni. (Vége köv.)

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI KÖZGYŰLÉSÉRŐL.

(Vége.)
Az ötödik s utolsó kérdést illetőleg. A közösi erdő fenntartásának biztosítása céljából és figyelemmel az 1871-ik évi XVIII. t. c. 109. §-a, az erdőbirtokos községek számára utmutatott mily általános minta szabályzat lenne megállapítandó?
Ezen kérdést megvitatású; az ez irány-bani javaslatot, mivel ezen elvek, az erdő törvény javaslat egyes pontjába le vannak fektetve, a közgyűlés nem látta szükségességnek, nyívalis inkább, miután ezen minta szabályzat életbe lépésével felügyeleti s ellenőrzési közegek is szükségűk lévén, az erdészeti törvények életbe lépése előtt ilyen közegek felállításá nem remélhető.

E tárgyban tehát felkéri a közgyűlés a választmányt, hogy az országgyűlésen az erdő-törvények mielőbbi tárgyalatását, a többszöri megkeresés dacára is, újabbán szorgalmazza.

Az erdészeti szakkérdések megvitatása közben, a többszörös kirándulások között nem hallgatható el a visegrádi váromok s az ott foganatba vett kiépítési műrelemek megtekintése sem.

Itt az egylet összes tagjait a régi dicső kor emlékei színhelyén, habár nem mint törté-

emberi tehetség s érzelme által karolni, befoglalni képes, szantszándékosan, teljes öntudattal elődbe dobja. Kimondja e szót, hogy: szeretek! Már haza akartam jönni, midőn azon fölszólítást kaptam, hogy fogadjam el a vőfélységet az ön nászünnepejében. S maradtam Nápolyban. Egészségem javult, de a világ reám többé semmi érdekkel nem birt. Nem volt többé szelvényiségem semmi becese sem előttem, mert a ki eddig a világhoz kötött, rám nézve már halott volt. A könnyemű élet, s gondatlanság halál-lóssá mérgecsitett betegséget. De nem panaszkodom! Haragudnom csak a sorsra lehetne, hogy miért nem adott az ön szívébe szerelmet, vagy miért adott az enyémbe! Még alig van néhány napom hátra az életben, és ez jóságított föl arra, hogy e nyilatkozatot most előtte, mint férjes nő előtt megtegyem. Szerettem asszonyom, de a sors tölem megtagadta: s az ez által nekem okozott boldogtalanságot csak az enyhíthetné, ha önt elégedtetnék látván. (Vége köv.)

